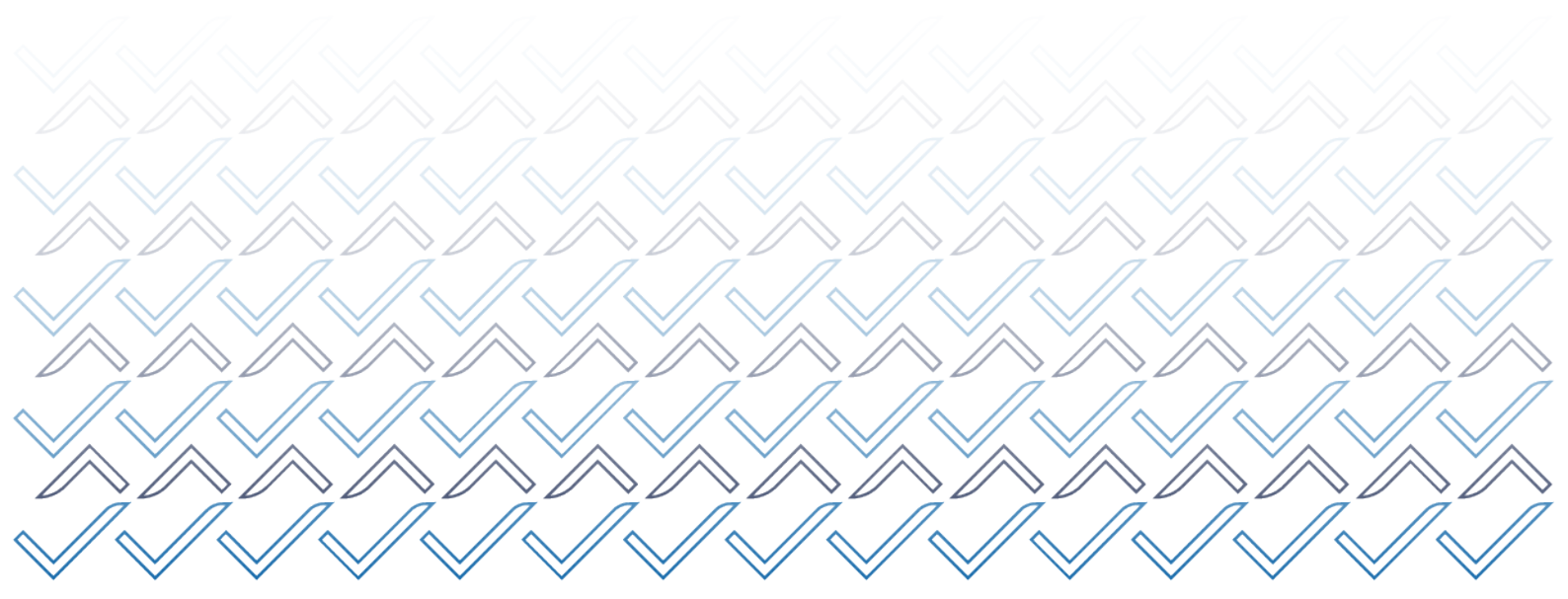

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO 2021 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ FINANSINIO AUDITO REZULTATAI

2022 m. spalio 3 d.

Nr. FAE-8

Valstybės kontrolė – aukščiausiaji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Audito grupė: Giedrė Stalaušienė (departamento vadovė), Danutė Granickienė (grupės vadovė), Ernestas Maksimas Bykovas, Violeta Butkienė, Žanas Sudaris, Laimutė Kazlauskienė, Nijolė Dutkevičienė (iki 2022-03-10).

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, Sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	7
AUDITO REZULTATAI	9
1. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	9
1.1. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų	9
1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas	17
2. 2020–2022 M. TAIKYTA SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NUOSTATŲ NEATITINKANTI SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ APMOKĖJIMO TVARKA	17
PRIEDAI	19
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	19
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	20
3 priedas. Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui	22

PAGRINDINIAI FAKTAI

2,73 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo pajamos.

2,48 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo sąnaudos.

0,77 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo turtas.

41,84 mln. Eur

nepagrįstai padidintos fondo kitos pajamos ir sąnaudos.

5,56 mln. Eur

ataskaitose nurodytas trumpalaikio turto (kitų gautinų sumų) likutis, kurio dėl apskaitos tvarkymo trūkumų negalime patvirtinti.

7,28 mln. Eur

trumpalaikio turto (kitų gautinų sumų) likučio duomenys nepatikimi, nes dėl apskaitos tvarkymo trūkumų negalima įvertinti, kokia jo dalis, esant atidėtiems mokėjimams, turi būti apskaitoje priskirta ilgalaikiam finansiniam turtui.

119,60 mln. Eur

fondo lėšomis sumokėta asmens sveikatos priežiūros įstaigoms už planuotas suteikti paslaugas pagal tvarkas, neatitinkančias Sveikatos draudimo įstatymo nuostatų.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Valstybės kontrolės įstatymu¹ ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², atlikome Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (20–21 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

1. 2021 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas

Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ne visais reikšmingais atžvilgiais sudarytas vadovaujantis viešojo sektoriaus atskaitomybės standartų nuostatomis. Nustatėme finansinės būklės ataskaitos (per vienerius metus gautinų sumų straipsnio) ir veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės veiklos kitų pajamų ir socialinių išmokų sąnaudų straipsnių) duomenų reikšmingų iškraipymų (ataskaitos 1.1 poskyris, 2–22 p.), kuriuos lėmė šios aplinkybės:

- Nepagrįstai 41,84 mln. Eur padidintos fondo pagrindinės veiklos kitos pajamos ir socialinių išmokų sąnaudos. Šias lėšas sudaro vaistinio preparato registruotojų (jų atstovų) arba juridinių asmenų, turinčių didmeninio platinimo licenciją, pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartis fondui pervestos lėšos ir ES, EEE šalių narių ir Šveicarijos grąžintos lėšos už jų apdraustiesiems Lietuvoje suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas. Savo ekonomine prasme šios lėšos yra fondo ankstesniais laikotarpiais pripažintų sąnaudų kompensacija už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) išduotus kompensuojamuosius vaistus bei medicinos pagalbos priemones ir fondo apskaitoje negali būti pripažįstamos pajamomis, o jų dydžiu turėtų būti mažinamos fondo patirtos sąnaudos.
- Negalime patvirtinti konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje nurodyto trumpalaikio turto (iš fizinių ir juridinių asmenų kitų gautinų sumų už fondui padarytą žalą) likučio (5,56 mln. Eur) ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytų su šiomis gautinomis sumomis susijusių pagrindinės veiklos kitų pajamų dalies (2,19 mln. Eur) teisingumo. Šios lėšos administruojamos Žalos išieškojimo informacinėje sistemoje, kurios parametru nuostatos neužtikrina apskaitai tvarkyti reikalingų duomenų (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpio, skolos padengimo ir jo pradelsimo termino) atsekamumo.

¹ Valstybės kontrolės įstatymas, 8 str. 2 d. 2 p.

² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 30 str.

- Negalima įvertinti, kokia suma konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2021-12-31 duomenis nurodytas trumpalaikio turto (kitų iš užsienio šalių gautinų sumų už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems) likutis (7,28 mln. Eur iš 32,86 mln. Eur) turi būti mažesnis ir atitinkamai ilgalaikio finansinio turto likutis (41,3 mln. Eur) didesnis dėl ilgiau nei 12 mėn. atidėtų kompensuotinių sumų mokėjimų, nes apskaitoje nėra fiksuojamas konkrečios gautinos sumos padengimo terminas.
- Trumpalaikių gautinų sumų apskaitoje neužregistruota 642,94 tūkst. Eur sukauptų gautinų finansavimo sumų ir finansavimo pajamų, iš jų 581,76 tūkst. Eur už migrantams suteiktas priežiūros paslaugas (išlaidos kompensuotinos ES ir valstybės biudžetų lėšomis) ir 61,18 tūkst. Eur – už pacientams, neturintiems teisės į valstybės laiduojamą (nemokamą) asmens sveikatos priežiūrą, suteiktas paslaugas (išlaidos kompensuotinos valstybės biudžeto lėšomis).

2. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarka, neatitinkanti Sveikatos draudimo įstatymo, taikyta 2020–2022 metais

Praėjusio audito metu konstatavome, kad nuo 2020 m. kovo mėn. sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatytas mokėjimas už planuotas suteikti ASP paslaugas negali būti laikomas bazinių kainų nustatymu, o teisė nustatyti tokią atsiskaitymo su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis tvarką įstatymu ministrui nebuvo suteikta. Tokią mokėjimo tvarką įvertinome kaip nesuderintą su Sveikatos draudimo įstatymo, paslaugų teikimo ir mokėjimo sutarčių nuostatomis.

Ministerija, atsižvelgusi į 2020 m. finansinio audito rezultatus, planavo svarstyti paslaugų apmokėjimo tvarkos nesuderinamumo su įstatymu klausimą, tačiau toks apmokėjimas fondo lėšomis už planuotas suteikti ASP paslaugas taikytas iki 2022 m. rugsėjo 30 dienos.

Fondo biudžeto lėšomis už 2021 m. sumokėta 1 032,46 mln. Eur už faktiškai suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir 119,60 mln. Eur už planuotas suteikti sutartyse numatytos apimties paslaugas. Nuo 2022-10-01 grįžtama prie mokėjimo tik už faktiškai atliktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas (2 skyrius, 17–18 psl.).

Rekomendacijos

Audito metu VLK raštu³ teiktos dvi rekomendacijos, susijusios su gautinų sumų (iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą ir iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos už apdraustųjų gydymą) administravimo procesų įvertinimu ir visos buhalterinei apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos kaupimu.

Aktuali informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius yra skelbiama atvirose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/AtviriDuomenys>.

³ Valstybės kontrolės 2022-07-19 raštas Nr. SD-(100-6-9.1.1-E-6116)-734.

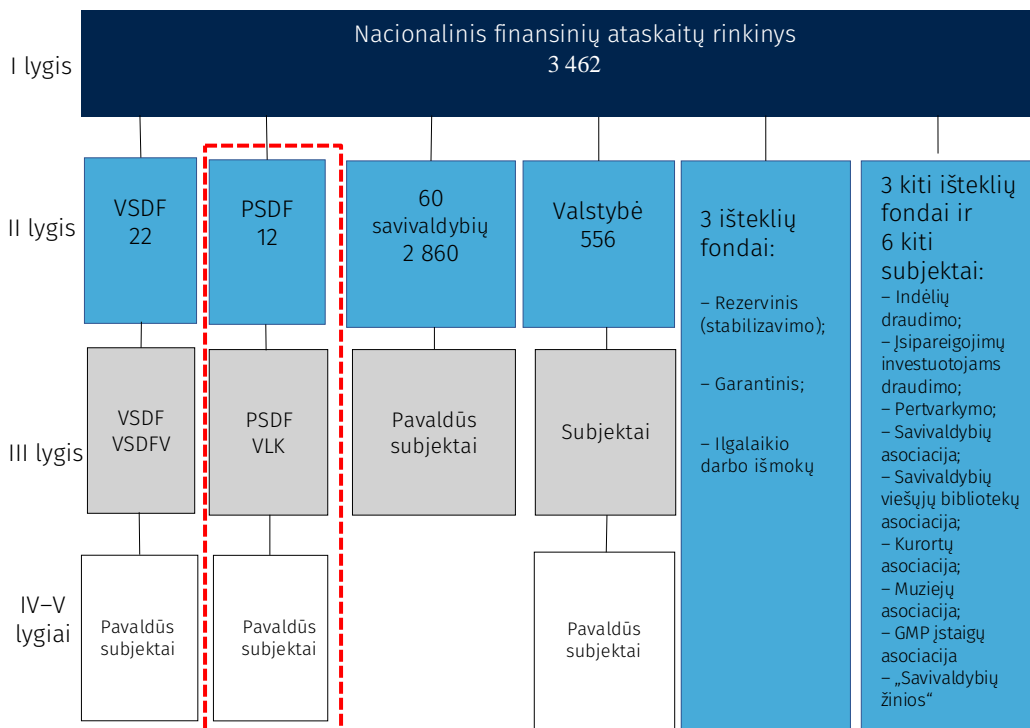
ĮŽANGA

Valstybės kontrolė⁴ kasmet atlieka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą ir teikia Seimui audito išvadą ir ataskaitą.

Privalomojo sveikatos draudimo fondą administruoja ir metinį ataskaitų rinkinį rengia Valstybinė ligonių kasa kartu su jai pavaldžiomis penkiomis teritorinėmis ligonių kasomis. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁵, šio fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys – jo administravimo įstaigų, fondo ir jo administravimo įstaigų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami fondo biudžeto vykdymo duomenys.

Finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose konsoliduojamos 12-os subjektų (Valstybinės ligonių kasos ir penkių jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei jų administruojamų išteklių fondų) ataskaitų duomenys. Informacija apie PSDF finansinių ataskaitų rinkinį nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio sudėtyje pagal konsolidavimo lygius pateikta 1 paveiksle.

1 pav. Konsolidavimo lygiai, grupę sudarančių subjektų skaičius ir PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys nacionalinio finansinio ataskaitų rinkinio sudėtyje

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 d. teikiamas Vyriausybei, kuri, pritarusi ataskaitų rinkiniui, teikia jį Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 d. Valstybės kontrolė ne vėliau kaip iki spalio 1 d. Vyriausybei ir ne vėliau kaip iki spalio 10 d. Seimui pateikia valstybinio audito išvadą ir audito ataskaitas dėl audituotų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių⁶.

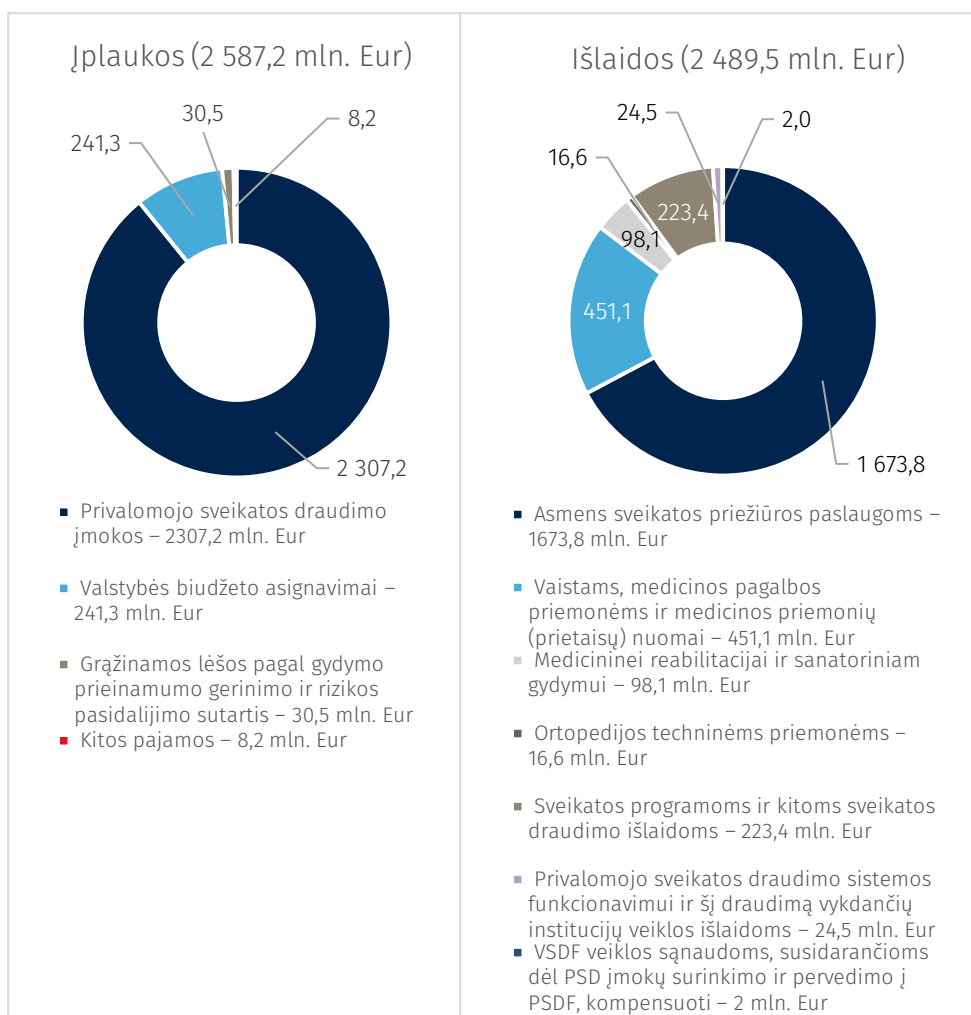
⁴ Valstybės kontrolės įstatymas, 8 str. 2 d. 2 p.

⁵ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2 str. 14 d.

⁶ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 30 str. 3 d., 32 str. 6 ir 7 d.

Privalomasis sveikatos draudimas yra valstybės nustatyta asmens sveikatos priežiūros ir ekonominių priemonių sistema, garantuojanti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir suteiktų paslaugų išlaidų apmokėjimą, medicinos priemonių, būtinų apdraustųjų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, nuomos bei vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimą privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamiesiems asmenims, įvykus draudžiamajam įvykiui⁷. Šio draudimo finansų pagrindą sudaro savarankiškas PSDF draudimas, kasmet tvirtinamas biudžeto rodiklių įstatymu. 2021 metams patvirtintos fondo įplaukos (pajamos) sudarė 2 587,19 mln. Eur, o išlaidos – 2 489,50 mln. Eur (žr. 2 pav.). Pagrindinę įplaukų (pajamų) dalį sudarė įmokos, kurias moka apdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu, ir valstybės biudžeto įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės biudžeto lėšomis.

2 pav. Įstatymo patvirtintos 2021 m. PSDF įplaukos (pajamos) ir išlaidos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2021 m. PSDF biudžeto rodiklių įstatymo duomenis

Fondo lėšomis apmokamos apdraustiesiems suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidos, kompensuojama už įsigtus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, medicinos priemonių, būtinų apdraustųjų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, nuomą, apmokamos medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo, galūnių, sąnarių ir organų protezavimo, centralizuotai įsigjamų vaistų bei medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidos.

⁷ Sveikatos draudimo įstatymas, 2 str. 5 d.

AUDITO REZULTATAI

1. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

1.1. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų

1. Viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. VLK ne visais atvejais taikė VSAFAS ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius fondo apskaitą ir atskaitomybę: nustatė finansinės būklės ataskaitos (per vienerius metus gautinų sumų straipsnio) ir veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės veiklos kitų pajamų ir socialinių išmokų sąnaudų straipsnių) duomenų reikšmingų⁸ iškraipymų (2–22 p.), kurie turėjo įtakos auditoriaus nuomonei. Šioje ataskaitoje taip pat pateikiame nustatytus iškraipymus bei informacijos atskleidimo trūkumus, kurie nedarė įtakos auditoriaus nuomonei, tačiau į juos turėtų būti atsižvelgta rengiant fondo kitų ataskaitinių laikotarpių ataskaitas. Apie visus nustatytus iškraipymus VLK audito metu informuota raštais⁹. Visų nustatytų duomenų iškraipymų įtaka finansinėms ataskaitoms pateikta 3 priede (22–23 psl.).

Nepagrįstai padidintos fondo kitos pajamos ir socialinių išmokų sąnaudos, o nukrypimas nuo VSAFAS aiškinamajame rašte neatskleistas

2. Pagal PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 2021-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos kitos pajamos sudaro 44 607,26 tūkst. Eur. 99,8 proc. šių pajamų, t. y. 44 511,16 tūkst. Eur, sudaro:
 - 35 297,20 tūkst. Eur – vaistinio preparato registruotojų (jų atstovų) arba juridinių asmenų, turinčių didmeninio platinimo licenciją, pervestos lėšos pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartis¹⁰, sudarytas su VLK;
 - 6 545,25 tūkst. Eur – lėšos, kuriomis kompensuojamos ES, EEE šalių narių ir Šveicarijos apdraustiesiems suteiktų sveikatos priežiūros paslaugų Lietuvoje išlaidos¹¹;
 - 2 668,71 tūkst. Eur – iš sveikatos priežiūros įstaigų ir vaistinių (476,92 tūkst. Eur) bei fizinių ir juridinių asmenų (2 191,79 tūkst. Eur) išieškotos lėšos už PSDF biudžetui padarytą žalą¹².

⁸ Ataskaitos 2 priedas, 20 psl.

⁹ Valstybės kontrolės raštai: 2022-07-19 Nr. SD-(100-6-9.1.1-E-6116)-734 ir 2022-08-02 SD-(100-9.1.1-E-6116)-782.

¹⁰ Sveikatos draudimo įstatymas, 15 str. 1 d. 7 p.

¹¹ Ten pat, 15 str. 1 d. 8 p.

¹² Ten pat, 15 str. 1 d. 6 p.

3. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹³ ir 1-ąjį VSAFAS¹⁴ ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami pagal jų turinį ir ekonominę prasmę (net ir tada, kai toks jų pateikimas skiriasi nuo jų teisinės formos), o ne tik pagal jų teisinę formą. Vadovaujantis įstatymu¹⁵, pajamos yra gauta, gaunama arba gautina ekonominė nauda už viešųjų paslaugų teikimą, prekių ir paslaugų pardavimą per ataskaitinį laikotarpį, kai turto vertė padidėja arba įsipareigojimai sumažėja, dėl to padidėja grynasis turtas, išskyrus tiesioginį jo didinimą, o sąnaudos apibrėžiamos kaip ekonominės naudos sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, pardavimo, perdavimo, netekimo arba nuvertėjimo ir įsipareigojimų prisiėmimo per ataskaitinį laikotarpį, dėl kurių sumažėja grynasis turtas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą. Pagal 10-ąjį VSAFAS¹⁶ pajamos pripažįstamos tik tada, kai tenkinamos visos nurodytos sąlygos (tikėtina, kad viešojo sektoriaus subjektas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą; šis subjektas gali patikimai įvertinti pajamas; šis subjektas gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas), o pagal 11-ąjį VSAFAS¹⁷, kai viešojo sektoriaus subjekto sąnaudas jo naudai kompensuoja kitas subjektas, vertinama, ar toks kompensavimas nėra laikytinas finansavimu arba parama ir, jei nėra laikytinas, gautų kompensacijų suma mažinamos pripažintos sąnaudos.
4. Taigi, atsižvelgiant į standartų nuostatas, visos 2 p. minėtos lėšos savo ekonomine prasme yra fondo ankstesniais laikotarpiais pripažintų sąnaudų už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) išduotus kompensuojamus vaistus bei medicinos pagalbos priemones kompensacija ir PSDF apskaitoje negali būti pripažįstamos pajamomis, o jų dydžiu turėtų būti mažinamos fondo patirtos sąnaudos.
5. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁸ ir 1-ąjį VSAFAS¹⁹, nukrypti nuo VSAFAS galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios (tokios aplinkybės turėtų susiklostyti ypač retai, o būtinybė nukrypti nuo VSAFAS kiekvienu atveju rimtai svarstoma ir objektyviai vertinama), suderinus su Finansų ministerija. Informacija apie kiekvieną nukrypimą, apie jo priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms turi būti pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Jei viešojo sektoriaus subjektas tvarko apskaitą nesilaikydamas bent vieno VSAFAS ar jo reikalavimo, jis negali tvirtinti, kad finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal VSAFAS.
6. VLK nurodė, kad nukrypimą nuo VSAFAS reikalavimų, tvarkant dalies lėšų (t. y. lėšoms už PSDF biudžetui padarytą žalą) apskaitą, 2010 m. buvo suderinusi su Finansų ministerija, kuri leido šias lėšas registruoti kaip PSDF pajamas. Fondo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nėra pateikta reikalaujama pateikti informacija apie minėtą nukrypimą nuo VSAFAS, apie jo priežastis ir poveikį fondo turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.
7. Nustatėme, kad VLK, nesuderinusi su Finansų ministerija, nukrypimą nuo VSAFAS reikalavimų taikė ir kitų 2 p. minimų lėšų apskaitai, todėl tai traktuojama kaip apskaitos tvarkymas nesilaikant 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“. Pagal

¹³ 13 str.

¹⁴ 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 27 p. (redakcija, galiojusi iki 2022-06-15).

¹⁵ Viešojo sektoriaus atsakomybės įstatymas, 2 str. 13 ir 16 p.

¹⁶ 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“, 6 p.

¹⁷ 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“, 8 p.

¹⁸ 21 str. 6 d.

¹⁹ 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 29–31 p. (redakcija, galiojusi iki 2022-06-15).

VLK ir TLK Buhalterinės apskaitos vadove²⁰ nustatytą reikšmingumo lygį, informacija apie šias lėšas laikytina reikšminga, t. y. jos nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti fondo ataskaitas ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus. Dėl išdėstytų aplinkybių PSDF konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos ataskaitinio laikotarpio straipsniuose A.III.I „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir B.X. „Socialinių išmokų“ nurodytos sumos yra 41 842,45 tūkst. Eur didesnės. Atitinkamai aiškinamojo rašto pastabose (P21, P22) ir priede (P21) pateikta informacija apie kitas pagrindinės veiklos pajamas ir socialinių išmokų sąnaudas yra neteisinga.

8. VLK pateikė komentarus dėl nustatytų dalykų ir informavo, jog ieškos būdų VSAFAS nuostatoms įgyvendinti ir konsultuosis su Finansų ministerija dėl pirmiau minėtų lėšų apskaitos.

VLK komentaras dėl lėšų apskaitos²¹

Tvarkydama lėšų už PSDF biudžetui padarytą žalą apskaitą, VLK nukrypimą nuo VSAFAS reikalavimų 2010 m. suderino su Finansų ministerija²², todėl šias lėšas registravo kaip PSDF pajamas. Atsižvelgdama į lėšų pobūdžio panašumą, lėšas, kuriomis kompensuojamos ES, EEE šalių narių ir Šveicarijos apdraustiesiems suteiktų sveikatos priežiūros paslaugų Lietuvoje išlaidos bei vaistinio preparato registruotojų (jų atstovų) arba juridinių asmenų, turinčių didmeninio platinimo licenciją, pervestas pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartis registravo analogiškai. PSDF biudžeto sąnaudos, kurios, vadovaujantis VSAFAS nuostatomis, turėtų būti kompensuotos pirmiau minėtomis lėšomis, patiriamos skirtingose TLK, taip pat dokumentų skaičius, susijęs su sąnaudų kompensavimu, kiekvienais metais siekia keliolika tūkstančių vienetų. VLK ir TLK neturi techninių priemonių vykdyti finansinę apskaitą pagal VSAFAS nuostatas dėl sąnaudų kompensavimo. 2022-05-26 Vyriausybei buvo pateiktas Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo tikslinama PSDF biudžeto pajamų struktūra.

Negalime patvirtinti trumpalaikio turto (kitų gautinų sumų iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą) likučio ir su jomis susijusių sumų teisingumo

9. Pagal fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 2021-12-31 duomenis, 16,9 proc. per vienus metus kitų gautinų sumų likučio, t. y. 5 559,03 tūkst. Eur, sudaro iš fizinių ir juridinių asmenų išieškotinos sumos už apdraustojo privalomuoju sveikatos draudimu sveikatai padarytą žalą. Šiai grupei priskirtinų gautinų sumų nuvertėjimas 2021-12-31 sudarė 1 852,63 tūkst. Eur. 2021 m. užregistruotos pagrindinės veiklos kitos pajamos, susijusios su šiomis sumomis, sudarė 2 191,79 tūkst. Eur, o nuvertėjimo sąnaudų pokytis (mažinantis sąnaudas) – 761,12 tūkst. Eur.
10. Už fizinių ir juridinių asmenų padarytą žalą išieškotinos sumos registruojamos VLK ŽIIS, kuri skirta VLK veiksams, susijusiems su išieškojimo proceso valdymu ir nėra susieta su Finansų valdymo informacine sistema, kurioje tvarkoma fondo buhalterinė apskaita. Nustatėme, kad apskaitoje yra užregistruojama per ataskaitinį mėnesį nustatyta bendra žalos fondui suma ir praėjusių laikotarpių sumų pokytis, nes ŽIIS funkciniai nustatymai praėjusio laikotarpio istoriją rodo tik realiuoju laiku. Taigi, šie nustatymai neužtikrina

²⁰ VLK direktoriaus 2011-06-21 įsakymas Nr. 1K-120 su pakeitimais.

²¹ 2022-08-25 raštas Nr. 4K-6285.

²² Finansų ministerijos 2010-04-08 raštas Nr. (6.3-01)-5K-1006813)-6K-1003260).

duomenų (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpio, skolos padengimo ir jo pradelsimo termino), reikalingų tinkamai tvarkyti apskaitą, atsekamumo, todėl negalima patvirtinti, ar apskaitoje užregistruotas gautinų sumų likutis yra teisingas.

11. ŽIIS ir iš fizinių asmenų išieškotinių sumų apskaitos registre nėra informacijos apie nustatytus gautinų sumų sumokėjimo terminus, todėl nėra galimybės sekti, kiek laiko skolą vėluojama grąžinti. Pagal 17-ąjį VSAFAS²³ vienas iš požymių, jog gautinos sumos gali būti nuvertėjusios – ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė. 7-ojo VSAFAS²⁴ nustatyta, kad apskaitiniam įverčiui nustatyti, tikslinti ar perskaičiuoti atliekamas apskaitinis įvertinimas (naujas atliekamas periodiškai, vadovaujantis naujausia turima informacija), o kiekvieno apskaitinio įverčio skaičiavimas ir tam taikytos prielaidos turi būti pagrįsti. VLK ir TLK Buhalterinės apskaitos vadove²⁵ nustatytas gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų grupių skolų klasifikatorius, kuriame kiekvienai grupei pagal pavėluotų grąžinti dienų intervalus (5 intervalai) nustatytas apskaitinis įvertis – nuvertėjimo procentas. Pažymėtina, kad visiems dienų intervalams yra nustatytas vienodas išieškotinių sumų už fizinių asmenų fondui padarytą žalą 25 proc. nuvertėjimas, o jis taikomas nuo skolos užregistravimo dienos, t. y. net ir toms sumoms, kurias grąžinti nevėluojama²⁶. VLK auditoriams nepateikė duomenų, pagrindžiančių nuvertėjimo (nustatyto Buhalterinės apskaitos vadove ir praktikoje taikomo išieškotinėms sumoms už fiziniams asmenims padarytą žalą) skaičiavimo ir taikytas prielaidas (pvz., istorinės (praėjusių laikotarpių) informacijos apie pradėtus mokėjimus pagal Buhalterinės apskaitos vadove nustatytus dienų intervalus). Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, negalime patvirtinti ir šių gautinų sumų grupės nuvertėjimo sąnaudų teisingumo.
12. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas²⁷ ir VLK Inventorizacijos tvarkos aprašas²⁸ nustato mokėtinų sumų ir gautinų sumų inventorizavimą, parengiant suderinimo aktus arba tikrinant dokumentus, kuriais pagrindžiama suma, nurodyta inventorizavimo apraše. Nustatėme, kad iš fizinių asmenų išieškotinos žalos 2021-11-30 būklės inventorizacija atlikta nesilaikant teisės aktų, nes jos metu netaikytas nė vienas iš apraše nurodytų inventorizavimo būdų: fizinių asmenų fondui padarytos žalos sumos derinimas suderinimo aktais ar detali analizė dokumentų, pagrindžiančių šių likučių sumos teisingumą.
13. Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, negalime patvirtinti PSDF:
 - konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis straipsnių C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (5 559,03 tūkst. Eur iš 32 859,37 tūkst. Eur) likučio ir IV. „Sukauptas perviršis ir deficitas“ dalies (5 559,03 tūkst. Eur iš 247 651,70 tūkst. Eur) likučio teisingumo;
 - konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio straipsnių A. III. 1. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ dalies (2 191,79 tūkst. Eur iš 44 067,26 tūkst. Eur), B.VIII. „Nuvertėjimo ir nurašytų sumų“ dalies (761,12 tūkst.

²³ 17-asis VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 37.6 p.

²⁴ 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 14 p.

²⁵ VLK direktoriaus 2011-06-21 įsakymas Nr. 1K-120 su pakeitimais.

²⁶ Ten pat, 35 p. nustatyta, kad kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje registruojamas žalos nuvertėjimas, lygus 25 proc. šių išieškotinių sumų įsigijimo savikainos, remiantis istorine informacija, pagal kurią išieškotinas sumas laiku sumoka apie 75 proc. fizinių asmenų.

²⁷ 19 str. 9 d.

²⁸ VLK direktoriaus 2020-11-23 įsakymas Nr. 2K-24, 60–61 p.

Eur iš (-) 15 033,13 tūkst. Eur), C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“ dalies (1 430,67 tūkst. Eur iš 248 451,52 tūkst. Eur), H. „Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ ir J. „Grynasis perviršis ar deficitas“ dalies (1 430,67 tūkst. Eur iš 251 872,73 tūkst. Eur) teisingumo;

- finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte²⁹ pateiktų duomenų apie susijusias sumas teisingumo.

14. Siekiant teisingos PSDF turto ir įsipareigojimų apskaitos, VLK rekomendavome³⁰ įvertinti gautinų sumų iš fizinių ir juridinių asmenų išieškotinos sumos už fondui padarytą žalą administravimo procesus ir suplanuoti priemones, užtikrinančias buhalterinei apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos (pvz., ūkinės operacijos (įvykio) konkrečios sumos pripažinimo apskaitoje laikotarpis, nustatytas skolos padengimo / atidėjimo terminas, faktinė skolos padengimo data ir kt.) kaupimą. VLK rekomendaciją suplanavo įgyvendinti iki 2024-06-30.

Negalima įvertinti, kokia suma turi būti didesni / mažesni ilgalaikio finansinio ir trumpalaikio turto (kitų gautinų sumų iš užsienio šalių už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių apdraustiesiems) likučiai

15. Pagal fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 2021-12-31 duomenis, 22,2 proc. per vienus metus kitų gautinų sumų likučio, t. y. 7 282,47 tūkst. Eur, sudaro iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos kompensuotinos sumos už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių apdraustiesiems.
16. 26-asis VSAFAS nustato³¹, kad, atsižvelgiant į atsiskaitymo laikotarpį, fondo finansinis turtas – gautinos sumos – skirstomos į ilgalaikes (gautinas po vienerių ir daugiau metų) ir trumpalaikes (iki vienerių metų). Šis turtas pripažįstamas, vertinamas, registruojamas apskaitoje ir rodomas finansinės būklės ataskaitoje pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.
17. Už apdraustiesiems suteiktas paslaugas kompensuotinoms sumoms administruoti naudojama Europos duomenų mainų informacinė sistema (EDMIS). EDMIS fiksuojamas kiekvienos individualios atitinkamo reikalavimo sąskaitos apmokėjimo terminas (12 mėn., atidedant iki 18 mėn. ir 36 mėn., jeigu sąskaita buvo atmesta arba dėl jos apmokėjimo kilo ginčas), nustatytas pagal ES reglamentus. EDMIS nėra susieta su Finansų valdymo informacine sistema, kurioje tvarkoma fondo buhalterinė apskaita. Atsižvelgiant į tai, iš užsienio šalių gautinos sumos apskaitoje registruojamos rankiniu būdu, tačiau konkrečios gautinos sumos padengimo terminas apskaitoje nėra fiksuojamas ir kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gautinos sumos negrupuojamos į ilgalaikes (jei jų mokėjimas atidėtas) ir trumpalaikes, kaip numatyta VSAFAS. Visos šios sumos registruojamos kaip trumpalaikės to laikotarpio, kurį buvo teiktos paslaugos užsienio šalių apdraustiesiems, paskutinę dieną, nors tarp jų yra ir ilgalaikių – tų, kurių mokėjimo terminas atidėtas daugiau nei 12 mėnesių. VLK teigimu, šiuo metu nėra galimybės išskirti ilgalaikėms gautinoms sumoms priskirtinas sumas, nes EDMIS tam nepritaikyta.

²⁹ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (10, 21) ir priedai (P2, P10, P21), kuriuose pateikta informacija apie fondo per vienus metus gautinas sumas ir informacija apie ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos nuvertėjimo sąnaudas ir kitos pagrindinės veiklos pajamas.

³⁰ 2022-07-19 raštas Nr. SD-(100-6-9.1.1-E-6116)-734.

³¹ 26-asis VSAFAS „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, 12.3 ir 13.3 p.

18. Dėl minėtų priežasčių negalima įvertinti, kokia suma PSDF konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio A.III straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ nurodytas likutis (41 290,96 tūkst. Eur) yra sumažintas ir kokia suma C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ nurodytas likutis (7 282,47 tūkst. Eur iš 32 859,37 tūkst. Eur) yra padidintas. Nustatyti iškraipymai turi įtakos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte³² pateiktų duomenų apie susijusias sumas teisingumui.
19. Siekiant teisingos PSDF turto ir įsipareigojimų apskaitos, VLK rekomendavome³³ įvertinti gautinų (įskaitant mokėtinas) sumų iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos už apdraustųjų gydymą administravimo procesus ir suplanuoti priemones, užtikrinančias buhalterinei apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos (pvz., nustatytas skolos padengimo / atidėjimo terminas, būtinas grupuojant sumas į ilgalaikes ir trumpalaikes, ir kt.) kaupimą. VLK rekomendaciją suplanavo įgyvendinti iki 2024-06-30.

Ataskaitose neparodyta dalis sukauptų gautinų sumų ir finansavimo pajamų

20. Sveikatos apsaugos ministras 2021 m. iš PSDF rezervo rizikos valdymo dalies skyrė³⁴ 585,94 tūkst. Eur sumokėti už ASP paslaugas, teiktas neteisėtai kirtusiems Lietuvos Respublikos valstybės sieną užsieniečiams (migrantams)³⁵, o siekdamas suvaldyti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimą³⁶, įpareigojo ekstremaliosios situacijos laikotarpiu VLK fondo lėšomis apmokėti ASP į patirtas pacientų, neturinčių teisės į valstybės laiduojamą (nemokamą) ASP, kuriems įtariama COVID-19 liga ir nustatytas virusas, tyrimų ir gydymo išlaidas pagal įstaigų pateiktas sąskaitas.
21. Pagal 20-ąją VSAFAS³⁷, jei viešojo sektoriaus subjektas turi sąnaudų, kurios, labiau tikėtina, negu netikėtina, bus kompensuotos iš finansavimo sumų, bet ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepateikė paraiškos finansavimo sumų davėjui arba paraiška buvo grąžinta (atmesta), ataskaitinio laikotarpio pabaigoje jis registruoja sukauptas gautinas sumas (sukauptas finansavimo pajamas) ir finansavimo pajamas. Pagal 31 p., siekdamas užtikrinti pajamų ir sąnaudų palyginimą, viešojo sektoriaus subjektas, patyręs sąnaudų, kurios vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais turi būti kompensuotos, kai netenkinamas šio standarto 9.2 p. nustatytas gautinų finansavimo sumų pripažinimo kriterijus (nėra finansavimo davėjo sprendimų ar prašymo kompensuoti išlaidas), padarytų sąnaudų sumos dydžiu registruoja sukauptas gautinas sumas (sukauptas finansavimo pajamas) ir finansavimo pajamas, vadovaudamasis šio standarto 12 ir 13 p., ir apie tai pateikia pažymą

³² Kfar aiškinamojo rašto pastabos (5 ir 10) ir priedai (P5 ir P10), kuriuose pateikta informacija apie fondo ilgalaikį finansinį turtą ir per vienus metus gautinas sumas.

³³ 2022-07-19 raštas Nr. SD-(100-6-9.1.1-E-6116)-734.

³⁴ Sveikatos apsaugos ministro įsakymai: 2021-10-06 Nr. V-2251, 2021-10-29 V-2449, 2021-12-10 Nr. V-2810, 2021-12-27 Nr. V-2941, 2022-02-08 Nr. V-286.

³⁵ Atsižvelgdamas į valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovų sprendimus: vidaus reikalų ministro įsakymus (2021-07-11 Nr. 10V-4, 2021-08-04 Nr. 10V-24) ir sveikatos apsaugos ministro įsakymus (2021-08-06 Nr. V-1827, 2021-08-11, Nr. V-1836, 2021-08-16 Nr. V-1869), ir į Privalomojo sveikatos draudimo tarybos 2021-09-02 nutarimą (Nr. DT-11/5 „Dėl užsieniečiams, neteisėtai kirtusiems Lietuvos Respublikos valstybės sieną, suteiktų ASP paslaugų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo lėšomis“).

³⁶ Atsižvelgęs į Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos 2020-04-16 posėdžio protokolo Nr. 73-7/1VL-584 rezoliucinės dalies 3 p.

³⁷ 20-asis VSAFAS „Finansavimo sumos“, 12 p.

viešojo sektoriaus subjektui, kuris kitą ataskaitinį laikotarpį suteiks (perduos) finansavimo sumas toms sąnaudoms kompensuoti.

22. Nustatėme, kad VLK, nesilaikydama minėto standarto reikalavimų, PSDF apskaitoje neužregistravo 581,76 tūkst. Eur sukauptų gautinų finansavimo sumų (SAM asignavimai) ir finansavimo pajamų už migrantams suteiktas paslaugas, kurios pagal bendradarbiavimo sutartis³⁸ kompensuojamos ES ir valstybės biudžetų lėšomis, ir 61,18 tūkst. Eur (dėl techninės klaidos neįtraukė 2021 m. gruodžio mėn. sąskaitų) už pacientams, neturintiems teisės į valstybės laiduojamą (nemokamą) ASP, suteiktas paslaugas, kurios kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis. VLK teigimu, SAM nebuvo pateikta pažyma dėl finansavimo sumų sąnaudoms už migrantams suteiktas ASP paslaugas kompensuoti, nes iki finansinių ataskaitų sudarymo negavo Finansų ministerijos išaiškinimo dėl 2021 m. apskaitos taisymo, sudarius bendradarbiavimo sutartis. Dėl išvardytų aplinkybių fondo:
- konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis C.III.5 straipsnyje „Sukauptos gautinos sumos“ nurodytas likutis (749,11 tūkst. Eur) yra 642,94 tūkst. Eur mažesnis, o F.IV.1 straipsnyje „Einamųjų metų perviršis ir deficitas“ nurodytas deficitas (22 033,46 tūkst. Eur) ta pačia suma didesnis;
 - konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis straipsniuose A.I.1 „Finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto“ nurodyta suma (241 756,98 tūkst. Eur) yra 119,36 tūkst. Eur mažesnė, A.I.3 „Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų“ (66,78 tūkst. Eur) – 523,58 tūkst. Eur mažesnė, o straipsniuose C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“, H. „Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“, J. „Grynasis perviršis ir deficitas“ nurodytas perviršis yra 642,94 tūkst. Eur mažesnis;
 - konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis 19 eil. „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ (8 stulp.) nurodytas perviršis yra 581,76 tūkst. Eur mažesnis;
 - aiškinamojo rašto 10, 18 pastabose ir jo P10, P18 prieduose pateikta informacija apie gautinas sumas, finansavimo pajamas, perviršį / deficitą yra neteisinga.

Pinigų srautų ataskaitoje dalis pinigų srautų pagal veiklas sugrupuoti neteisingai

23. Pagal fondo konsoliduotosios pinigų srautų ataskaitos 2021-12-31 duomenis, C.VII. straipsnyje „Kiti finansinės veiklos pinigų srautai“ nurodyti 481,46 tūkst. Eur pinigų srautai, kuriuos sudaro įplaukos, gautos iš baudų, delspinigių ir palūkanų. Visi jie neteisingai priskirti finansinės veiklos pinigų srautų grupei, taip nesivadovauta 5-ojo VSAFAS nuostatomis³⁹, kad jie priskiriami pagrindinės veiklos pinigų srautų grupei. Dėl išvardytų aplinkybių PSDF konsoliduotosios pinigų srautų ataskaitos pagal 2021-12-31 duomenis C.VII. straipsnyje „Kiti finansinės veiklos pinigų srautai“ (4 ir 6 stulpeliai) nurodytos sumos yra 481,46 tūkst. Eur padidintos, o A.I. straipsnyje „Įplaukos“ – ta pačia suma sumažintos.

³⁸ SAM ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos 2022-01-03 bendradarbiavimo sutartis Nr. SE-1 „Dėl projekto „Skubus atsakas į neproporcingą trečiųjų šalių piliečių antplūdį į Lietuvą iš Baltarusijos“ įgyvendinimo“. Sutartyje numatyta, kad migrantams Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteiktų ASP paslaugų išlaidos (90 proc.) kompensuojamos minėto Europos Komisijos finansuojamo projekto ir valstybės biudžeto lėšomis (10 proc.). SAM 2022-02-15 sudarė bendradarbiavimo sutartį su VLK.

³⁹ 5-asis VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“, 17.5 ir 17.6 p.

Aiškinamajame rašte yra trūkumų

24. Esminės apskaitos klaidos taisytos nesivadovaujant VSAFAS, todėl aiškinamajame rašte neteisingai atskleista reikiama informacija. Pagal 7-ąjį VSAFAS⁴⁰ apskaitos klaida yra klaida, kuri atsiranda dėl neteisingo skaičiavimo, netinkamo apskaitos metodo taikymo, neteisingo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ar dėl apsirikimo, o esminė apskaitos klaida – einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu išaiškėjusi klaida, dėl kurios praėjusio ar kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos negali būti laikomos iš esmės patikimomis. Esminė apskaitos klaida, padaryta praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose, yra taisoma einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, o jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Aiškinamajame rašte pagal nustatytus reikalavimus turi būti pateikiama su esminės klaidos taisymu susijusi informacija⁴¹. 2021 m. fondo apskaitoje ankstesnio audito metu nustatytos klaidos⁴² nebuvo taisytos kaip esminės apskaitos klaidos (taisymas nebuvo registruojamas tam skirtoje sąskaitoje (9 klasė), atitinkamai 2021 m. PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte (P01 pastaba) nepateikta pagal reikalavimus privaloma pateikti su šių esminių klaidų taisymu susijusi informacija – nenurodytas šių klaidų pobūdis ir ataskaitinis laikotarpis, kada jos buvo padarytos, kokiems finansinės būklės ataskaitos straipsniams jų taisymas turėjo įtakos (šiuo atveju – F.II.2 „Kiti rezervai“, F.IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“, A.III.3 „Ilgalaikis finansinis turtas“ ir C.III.2 „Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos“).
25. Atskleista ne visa reikalaujama informacija apie gautinų sumų nuvertėjimą ir jam skaičiuoti naudojamus apskaitinius įverčius, o informacija apie gautinas sumas iš viešojo sektoriaus subjektų atskleista neteisingai. Pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus⁴³, viešojo sektoriaus subjektas, turintis finansinio turto, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, be kitų dalykų, turi pateikti informaciją apie gautinų sumų, kurių nuvertėjimas pripažintas, nuvertėjimo pripažinimo priežastis, po vieno metų gautinų sumų ir jų einamųjų metų dalies įsigijimo savikainą, balansinę vertę pagal grąžinimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, naudodamas šio standarto 6 priede nustatytą privalomą formą. Pagal 6-ojo VSAFAS reikalavimus⁴⁴, aiškinamajame rašte turėtų būti nurodytos priežastys, jei finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė. Pagal 7-ojo VSAFAS reikalavimus⁴⁵, aiškinamajame

⁴⁰ 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 3 p. (redakcija, galiojusi iki 2022-06-15).

⁴¹ Pagal 7-ojo VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ 19, 19.2, 27, 27.1–27.2 ir 28 p. (redakcija, galiojusi iki 2022-06-15), aiškinamajame rašte turi būti pateikta: esminių apskaitos klaidų pobūdis ir ataskaitinis laikotarpis, kurį klaida buvo padaryta; kokiems finansinės būklės ataskaitos straipsniams klaidos taisymas turėjo įtakos, ir koregavimo suma, registruota apskaitoje ir įtraukta rodant grynąjį ataskaitinio laikotarpio perviršį ar deficitą; finansinių ataskaitų (nekonsoliduotųjų) aiškinamajame rašte turi būti detalizuotos visos esminių klaidų taisymo sumos su nuorodomis į aiškinamojo rašto pastabas, kuriose aprašytas klaidos taisymas pagal šio standarto 6 ir 9 prieduose nustatytas formas.

⁴² 2021-10-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8: PSDF 2020 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje neteisingai atskleista informacija apie fondo rezervą (finansinės būklės ataskaitos pagal 2020-12-31 duomenis straipsnyje F.II.2 „Kiti rezervai“ nenurodytas 215 617,0 tūkst. Eur likutis, o straipsnyje F.I.IV „Sukauptas perviršis ir deficitas“ nurodytas likutis yra ta pačia suma didesnis) ir netiksliai parodytos fondo gautinos sumos (finansinės būklės ataskaitos pagal 2020-12-31 duomenis A.III. straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ nenurodytas 28 020,9 tūkst. Eur likutis, o C.III.2 straipsnyje „Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos“ nurodytas likutis yra ta pačia suma padidintas).

⁴³ 17-asis VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 86, 93 ir 95.2 p.

⁴⁴ 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 15 p.

⁴⁵ 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 25–26 p.

rašte turi būti nurodytos prielaidos, kuriomis vadovaujantis buvo nustatyti apskaitiniai įverčiai, naudojami turto ir įsipareigojimų vertei nustatyti, ir apskaitinio įverčio keitimo priežastys, pobūdis ir poveikis.

Aiškinamajame rašte:

- nėra pateiktos informacijos apie prielaidas, kuriomis vadovaujantis nustatytas išieškotinių sumų (už fiziniams asmenims padarytą žalą) nuvertėjimas ir informacijos apie šio apskaitinio įverčio pakeitimo (sumažintas nuo 35 iki 25 proc.) poveikį finansinių ataskaitų duomenims;
- P10 priede „Informacija apie per vienus metus gautinas sumas“ (4 ir 7 stulpeliuose) neteisingai pateikta ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių informacija apie viešojo sektoriaus subjektams tenkančias per vienus metus gautinas sumas: 1 eilutėje gautinos sumos nurodytos ne įsigijimo savikaina, o įvertinus jų nuvertėjimą, 2 eilutėje atitinkamai šių sumų nuvertėjimo duomenys nepateikti.

1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas

26. 2021-12-31 fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenimis, fondas 2021 m. gavo 2 694 264,40 tūkst. Eur įplaukų ir patyrė 2 457 980,10 tūkst. Eur išlaidų. Visais reikšmingais⁴⁶ atžvilgiais šio rinkinio duomenys yra teisingi.

2. 2020–2022 M. TAIKYTA SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NUOSTATŲ NEATITINKANTI SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ APMOKĖJIMO TVARKA

27. 2020 m. dėl COVID-19 ligos plitimo grėsmės šalyje Vyriausybei paskelbus⁴⁷ ekstremaliąją padėtį ir nuo 2020 m. kovo mėn. paskelbus karantiną, buvo pertvarkomas ASP įstaigų darbas ir nustatyti planinių ASP paslaugų teikimo ribojimai, kad pacientams, sergantiems COVID-19 liga, jos būtų teikiamos prioriteto tvarka. Sveikatos apsaugos ministerija, siekdama užtikrinti ASP įstaigų finansinį tvarumą, sumažėjus jų teikiamų ASP paslaugų apimtims karantino laikotarpiu, pakeitė⁴⁸ šių paslaugų apmokėjimo tvarką ir nustatė, kad, mokant už paslaugas, nurodytas apraše nuo 2020-03-01 iki mėnesio, kurį bus atšauktas karantinas, paskutinės dienos, aprašo nuostatos netaikomos, o ASPĮ kiekvieną mėnesį mokama 1/12 mokėjimo metu galiojančioje sutartyje, sudarytoje su TLK, nurodytos metinės sutartinės sumos. Jei ASPĮ nurodytu laikotarpiu ASP paslaugų suteikia daugiau nei 1/12 metinės sutartinės sumos, jai mokama už faktiškai suteiktas paslaugas.

⁴⁶ Ataskaitos 2 priedas, 21 psl.

⁴⁷ Vyriausybės 2020-02-26 nutarimas Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

⁴⁸ Sveikatos apsaugos ministro 2020-03-30 įsakymas Nr. V-615 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006-12-22 įsakymo Nr. V-1113 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Vėlesni pakeitimai: 2020-04-29 Nr. V-1013, 2020-06-01 Nr. V-1351, 2020-07-17 Nr. V-1689, 2020-09-10 Nr. V-2012, 2020-11-20 Nr. V-2683, 2020-12-23 Nr. V-3004.

28. Praėjusio audito metu⁴⁹ konstatavome, kad nuo 2020 m. kovo mėn. sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatytas mokėjimas už planuotas suteikti ASP paslaugas negali būti laikomas bazinių kainų nustatymu⁵⁰, o teisė nustatyti kitokią atsiskaitymo su ASPJ tvarką įstatymu ministrui nebuvo suteikta. Tokį mokėjimą už planuotas suteikti ASP paslaugas įvertinome kaip nesuderintą su Sveikatos draudimo įstatymo⁵¹, TLK su ASPJ sudarytų paslaugų teikimo ir apmokėjimo sutarčių nuostatomis ir priimtą nesilaikant teisėkūros sistemiskumo principo⁵². Šis principas reikalauja, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams. Pagal ASPJ išrašytas sąskaitas 2020 m. PSDF biudžeto lėšomis sumokėta 201,3 mln. Eur už planuotas suteikti sutartyse numatytos apimties paslaugas.
29. Ministerija, atsižvelgusi į 2020 m. finansinio audito rezultatus, planavo⁵³ svarstyti paslaugų apmokėjimo tvarkos nesuderinamumo su įstatymu klausimą, tačiau apmokėjimas fondo lėšomis už planuotas suteikti ASP paslaugas taikytas⁵⁴ iki 2022-09-30. VLK duomenimis, PSDF biudžeto lėšomis už 2021 m. faktiškai suteiktas ASP paslaugas sumokėta 1 032,46 mln. Eur, o už planuotas suteikti sutartyse numatytos apimties paslaugas – 119,6 mln. Eur. Nuo 2022-10-01 grįžtama⁵⁵ prie apmokėjimo tik už faktiškai atliktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

Valstybės kontrolierius

Mindaugas Macijauskas

⁴⁹ 2021-10-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8 „PSDF 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“.

⁵⁰ Asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, bazines kainas ir jų nustatymo metodiką tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

⁵¹ 26 str. 1 d. ir 27 str. 2 d.

⁵² Teisėkūros įstatymas, 3 str. 2 d. 7 p.

⁵³ Sveikatos apsaugos ministerijos 2021-09-01 raštu Nr. GD-1705 pateikta informacija. Svarstomi du sprendimo būdai: panaikinti 1/12 mokėjimo sistemą (keisti ministro 2006-12-22 įsakymą Nr. V-1113) arba rengti Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimą, suteikiantį galimybę ekstremaliųjų situacijų ar karantino metu taikyti 1/12 mokėjimo būdą. Šį klausimą galėtų svarstyti 2021-08-16 ministro įsakymu Nr. V-1870 sudaryta darbo grupė, tačiau ji to nedarė.

⁵⁴ Pagal ASP paslaugų apmokėjimo tvarką (2021-01-26 Nr. V-154; 2021-04-01 Nr. V-674; 2021-04-15 Nr. V-814) apmokėjimas ASPJ už planuotas suteikti sutartyse numatytos apimties paslaugas buvo tęsiamas iki 2021-04-01. Paslaugoms suteiktoms nuo 2021-04-01 ministras, siekdamas atnaujinti ASP paslaugų teikimą įstaigose (2021-04-30 Nr. V-998, 2022-05-09 Nr. V-927), 1/12 metinės sutartinės sumos apmokėjimo modelio taikymui 2021-04-30 įsakymu Nr. V-997 (su vėlesniais pakeitimais) įtvirtinto siektinas atnaujinamų ASP paslaugų teikimo reikšmes. Jas pasiekus ASP įstaigai buvo mokama 1/12 metinės sutartinės sumos, o tų reikšmių nepasiekus – už faktiškai suteiktas paslaugas.

⁵⁵ Sveikatos apsaugos ministro 2022-07-01 įsakymas Nr. V-1189.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Privalomojo sveikatos
draudimo fondo 2021 metų
konsoliduotųjų finansinių ir
biudžeto vykdymo ataskaitų
rinkinių finansinio audito
rezultatai“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

ASP – asmens sveikatos priežiūra

ASPI – asmens sveikatos priežiūros įstaiga

EDMIS – Europos duomenų mainų informacinė sistema

KBVAR – konsoliduotasis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

KFAR – konsoliduotasis finansinių ataskaitų rinkinys

PSD – privalomasis sveikatos draudimas

PSDF – Privalomojo sveikatos draudimo fondas

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija

TLK – teritorinė ligonių kasa

VLK – Valstybinė ligonių kasa

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas

ŽIIS – Žalos išieškojimo informacinė sistema

Valstybinio audito ataskaitos „Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių finansinio audito rezultatai“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones.

Audituotos 2021 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos:

- finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2021-12-31 duomenis.

Audituotos 2021 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- biudžeto vykdymo, įplaukų plano vykdymo, biudžeto išlaidų plano vykdymo, ASP paslaugoms skirtų PSDF lėšų panaudojimo, biudžeto rezervo, biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2021 m. gruodžio 31 d., informacija apie išlaidų darbo užmokesčiui plano vykdymą, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

- fondą administruoja VLK ir penkios TLK. Finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose konsoliduojama 12 subjektų (VLK ir 5 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei jų administruojamų 6 išteklių fondų) ataskaitos.

Audito apimtis nebuvo ribojama.

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius audito standartus (TAS)⁵⁶ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁵⁷;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Reikšmingu dalyku KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 7 684,41 tūkst. Eur konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje ir 24 579,80 tūkst. Eur konsoliduotosiose veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų ataskaitose.

⁵⁶ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas> (žiūrėta 2022-09-01).

⁵⁷ 2000–2899-iejį TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2022-09-01).

Reikšmingu dalyku KBVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 24 579,80 tūkst. Eur.

Audito apimtis ir metodai

2021 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai:

Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje, 2021 metų pradžioje buvo iš viso 495 568,14 tūkst. Eur, pabaigoje – 768 441,12 tūkst. Eur.

2021 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos:

Fondas gavo 2 694 264,40 tūkst. Eur įplaukų ir patyrė 2 457 980,10 tūkst. Eur išlaidų.

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 20XX metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:

- Reikšmingo iškraipymo rizika nustatyta pajamų, sąnaudų, turto (finansinis turtas, per vienus metus gautinos sumos), grynojo turto (rezervo, sukaupto perviršio ir deficito) apskaitos srityse.

Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):

- Socialinių išmokų ir finansavimo sąnaudų (ir su jomis susijusių mokėtinų sumų) srityje 2020 m. atliktas vidaus kontrolės testavimas, kurio metu įsitikinta kontrolės procedūrų efektyvumu. Naudotasi atlikto testavimo rezultatais.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros):

- Pajamų ir gautinų sumų srityje, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti vidutinės apimties detalieji testai.
- Sąnaudų srityje, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti mažos apimties detalieji testai.
- Turto (ilgalaikio turto, trumpalaikių investicijų, pinigų) srityje, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, buvimo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti vidutinės apimties detalieji testai.
- Įsipareigojimų (trumpalaikių) srityse, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti mažos apimties detalieji testai.
- Metinių ataskaitų sudarymas – atliktos pagrindinės procedūros, siekiant gauti atskleidimo tvirtinimus.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas :

Įvertinta:

- taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas;
- bendras konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;
- bendras konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

- Sveikatos draudimo įstatymas, 5–6 str., 17 str., 21 str., 26 str. 1 d. 27 str. 2 d.
- 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Vyriausybės nutarimai:

- 2003-05-14 Nr. 589 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
- 2002-06-03 Nr. 798 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- 1999-06-03 Nr. 719 „Inventorizacijos taisyklės“ (2022-02-23 nutarimu Nr. 164 neteko galios nuo 2022-05-01).

Įsakymai:

- Sveikatos apsaugos ministerijos 2006-12-22 įsakymas Nr. V-1113 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 p.

Valstybinio audito ataskaitos „Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių finansinio audito rezultatai“
3 priedas

Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui

Eil. Nr.	Straipsniai	KFAR duomenys, tūkst. Eur	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
			suma padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA				
A	ILGALAIKIS TURTAS	51 248,79		*
	III. ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS	41 290,96		*
B	BIOLOGINIS TURTAS	0	-	-
C	TRUMPALAIKIS TURTAS	717 192,32	-642,94	5 559,03*
	III. PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	182 038,22	-642,94	5 559,03*
D	FINANSAVIMO SUMOS	15,06	-	-
E	ĮSIPAREIGOJIMAI	246 868,17	-	-
F	GRYNASIS TURTAS	521 557,88	-642,94	5 559,03
	II. REZERVAI	273 906,18	-	-
	IV. SUKAUPTAS PERVIRŠIS IR DEFICITAS	247 651,70	-642,94	5 559,03
G	MAŽUMOS DALIS	0	-	-
KONSOLIDUOTOJI VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA				
A	PAGRINDINĖS VEIKLOS PAJAMOS	2 730 146,30	41 199,51	2 191,79
	I. FINANSAVIMO PAJAMOS	241 823,76	-642,94	-
	III. PAGRINDINĖS VEIKLOS KITOS PAJAMOS	44 607,26	41 842,45	2191,79
B	PAGRINDINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS	-2 481 694,78	41 842,45	761,12
	B.VIII. NUVERTĖJIMO IR NURAŠYTŲ SUMŲ	-15 033,13	-	761,12
	B.X. SOCIALINIŲ IŠMOKŲ	-2 274 533,49	41 842,45	-
C	PAGRINDINĖS VEIKLOS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	248 451,52	-642,94	1 430,67
D	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	2,91	-	-
E	FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	221,82	-	-
F	APSKAITOS POLITIKOS KEITIMO IR ESMINIŲ APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMO ĮTAKA	3 196,47	-	-
G	PELNO MOKESTIS	0,0	-	-
H	GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	251 872,73	-642,94	1 430,67
I	NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA	-	-	-
J	GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	251 872,73	-642,94	1 430,67
KONSOLIDUOTOJI GRYNŲO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA				
17 eil.	ATASKAITINIO LAIKOTARPIO GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	251 872,73	-642,94	5 559,03

Eil. Nr.	Straipsniai	KFAR duomenys, tūkst. Eur	Išskaiptomų suma, tūkst. Eur	
			suma padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
19 eil.	LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PASKUTINĘ DIENĄ 2021-12-31:	521 557,88	-642,94	5 559,03
	KITI REZERVAI (6 st.)	273 906,18	-	-
	SUKAUPTAS PERVERŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ (8 st.)	247 651,70	-642,94	5 559,03
KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA				
A	PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	239 479,17	-481,46	-
	I. ĮPLAUKOS	2 512 166,46	-481,46	-
B	INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	5 989,38	-	-
c	FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	481,46	481,46	-
	VII. KITI FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	481,46	481,46	-
D	VALIOTOS KURSŲ PASIKEITIMO ĮTAKA PINIGŲ IR PINIGŲ EKVIVALENTŲ LIKUČIUI	-	-	-
KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS				
	- priedai ir pastabos dėl nustatytų duomenų išskaiptomų;	-	-	-
	- neatskleista reikšminga informacija apie nuokrypius nuo VSAFAS reikalavimų dėl dalies pajamų apskaitos tvarkymo;			
	- neteisingai atskleista informacija apie esminių klaidų taisymą;			
	- atskleista ne visa/neteisinga informacija apie gautinas sumas.			
	*Negalima įvertinti, kiek turi būti padidintas / sumažintas gautinų sumų likutis, nes iš užsienio šalių gautinos sumos apskaitoje registruojamos rankiniu būdu, tačiau konkrečios gautinos sumos skolos padengimo terminas apskaitoje nėra fiksuojamas ir kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gautinos sumos negrupuojamos į ilgalaikes (jei jų mokėjimas atidėtas) ir trumpalaikes, kaip numatyta VSAFAS.			
Šaltinis – Valstybės kontrolė, 2021 m. PSDF KFAR duomenys				

